

Εικονική απεικόνιση των έργων του Διοσκουρίδη-Virtual Museum

Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών
Patriarchal Foundation for Patristic Studies

*Συμμετοχή της Πολιτιστικής ομάδας του 19^{ου} Γυμνασίου
Θεσσαλονίκης στην Εξ' Αποστάσεως Διαδικτυακή Ημερίδα :
Παρουσίαση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΠΙΠΜ*

Δημιουργούμε το δικό μας Virtual Museum

- Συμμετοχή της Πολιτιστικής ομάδας του 19^{ου} Γυμνασίου Θεσσαλονίκης στο Διαδικτυακό 9^ο Μαθητικό Φεστιβάλ Περιβαλλοντικών & Πολιτιστικών Προγραμμάτων

Συνεργασία με Π.Ι.Π.Μ.

- Στην προσπάθεια για την υλοποίηση της σκέψης μας συνεργαστήκαμε με το Ίδρυμα Πατερικών Μελετών για να αναδείξουμε τη Βοτανική του Διοσκουρίδη μέσα από το τμήμα χειρογράφων του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών.
- Υπήρξαν μερικές διαδικτυακές συναντήσεις, για ανταλλαγή ιδεών προτάσεων.

Στόχοι του προγράμματος

- Να γνωστοποιηθεί στους μαθητές/μαθήτριες η ανάγκη διατήρησης των μοναστηριακών θησαυρών και κειμηλίων, κάθε μορφής, καθώς και οι τρόποι επίτευξης αυτού του σκοπού.
- Να καλλιεργηθεί στους μαθητές ο θρησκευτικός γραμματισμός.
- Να τονιστεί η ανάγκη για συλλογική εργασία με θεσμούς, εκτός σχολικής τάξης .
- Να προωθηθεί το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και στην ενεργό κοινωνική δράση.
- Να οδηγηθεί ο μαθητής σε προσωπική έρευνα και δημιουργική αποτύπωση του θέματος.
- Να ασκηθεί η κριτική και αφαιρετική του ικανότητα μέσα από τη βιωματική και διαθεματική προσέγγιση του αντικειμένου.
- Να έλθουν σε επαφή με τα νέα επιτεύγματα των Τ.Π.Ε., ιδιαίτερα με τη χρήση του artsteps, στη διδακτική πράξη και τη δυναμική τους ως εργαλεία μετακένωσης ιδεών και πληροφοριών.

Διοσκουρίδης

Ο Διοσκορίδης ή Διοσκουρίδης ο Πεδάνιος ή Αναζαρβεύς

- Ο Διοσκορίδης ή Διοσκουρίδης ο Πεδάνιος ή Αναζαρβεύς (περίπου 10 μ. Χ. - 90 μ.Χ.) ήταν σημαντικός Έλληνας Ιατρός, Ριζοτόμος, Φαρμακοποιός - Φαρμακολόγος και Βοτανολόγος. Εκτός από Πεδάνιος αποκαλείται και Αναζαρβεύς και αυτό το επέλεξε ο ίδιος, για να τιμήσει τον τόπον καταγωγής της μητέρας του, την Ανάζαρβον της Κιλικίας. Υπηρέτησε ως Ιατρός στον Ρωμαϊκό Στρατό επί της εποχής των Ρωμαίων αυτοκρατόρων Κλαυδίου (41-54 μ. Χ.) και Νέρωνος (54-68 μ. Χ.), άρα, αν και δεν είναι γνωστό το ακριβές έτος της γεννήσεώς του, θα πρέπει να υποτεθεί ότι εγεννήθη στις αρχές του 1ου αι. μ. Χ., ήτοι περίπου το 10 μ. Χ. και θα απέθανε περί το τέλος του 1ου αι. μ. Χ., πιθανώς περί το 90 μ. Χ.
- Ο Διοσκουρίδης είναι γνωστός κυρίως για το πεντάτομο έργο του «Περὶ ὕλης ἰατρικῆς», με τη μεγάλη επιρροή στη φαρμακολογία μέχρι το 1600 μ.Χ.. Υπάρχουν πολλά αντίγραφα του έργου του, ακόμη και του 5ου αιώνα. Θεωρείται ο μεγαλύτερος φαρμακολόγος της αρχαιότητας, η επιστημονική προσφορά του οποίου θεωρείται εφάμιλλη με εκείνη του Θεοφράστου του Ερέσιου στη βοτανική.
- Τα χειρόγραφα με την πραγματεία του Διοσκουρίδη, ιδιαίτερα τα παλαιότερα, όπως ο κώδικας της μονής Μεγίστης Λαύρας του Αγίου όρους, της Κωνσταντινούπολης που βρίσκεται στη βιβλιοθήκη της Βιέννης, της Νάπολης και του Μίτσιγκαν παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Σε μικρογραφία του 15ου αιώνα παρίσταται η Σοφία και η Εύρεσις να δείχνουν το φαρμακευτικό φυτό Μανδραγόρας ο φαρμακευτικός (*Mandragora officinarum*) και ένα ζωγράφο να το απεικονίζει.

Ο Διοσκορίδης ή Διοσκουρίδης ο Πεδάνιος ή Αναζαρβεύς

- Ο Διοσκουρίδης ως στρατιωτικός Ιατρός είχε την δυνατότητα να περιέλθει τις περισσότερες περιοχές του γνωστού τότε κόσμου, να κάνει προσωπικές παρατηρήσεις, αναφορικά με φαρμακευτικά φυτά, αλλά και χρησιμοποιώντας τις μέχρι τότε αποθησαυρισμένες γνώσεις σχετικά με τα διάφορα φυτά και κυρίως τα φαρμακευτικά, διέσωσε πολύτιμες πληροφορίες.
- Μεταξύ άλλων αναφέρει για σχεδόν κάθε ένα φυτό, όλα τα διάφορα ονόματα, το οποίο αυτό έφερε και διά του τρόπου αυτού βοηθά στην συσχέτιση και την ταύτιση πολλών φυτών, που διαφορετικά αυτό θα ήταν δύσκολο.
- Στα σωζόμενα παλαιά χειρόγραφα του έργου του υπάρχουν μεν απεικονίσεις των περιγραφομένων φυτών, πολλές φορές όμως αυτές δεν ανταποκρίνονται τόσο στην πραγματική μορφή του φυτού, αλλά σε αυτά, τα οποία περί αυτού επιστεύοντο ή που θα ανέμενε κανείς από αυτό.

Διοσκουρίδης

Βίος του Διοσκουρίδη

- Γεννήθηκε περίπου το 10 μ.Χ πιθανότατα στην πόλη Ανάζαρβο της Κιλικίας (σημερινή Dilekkaya στην νότια Τουρκία), αν και ο Γαληνός της Περγάμου αναφέρει ότι καταγόταν από την Ταρσό (σημερινή Tarsus στην νότια Τουρκία), αφού τον αποκαλεί Διοσκουρίδης ὁ Ταρσεύς. Δυστυχώς, δεν έχουν διασωθεί μαρτυρίες από άλλες πηγές και οι ελάχιστες πληροφορίες γύρω από το πρόσωπό του αντλούνται από το ίδιο του το έργο και κυρίως από το προοίμιο του *Περὶ ὕλης ἰατρικῆς*. Ο Διοσκουρίδης είχε ιδιαίτερη κλίση στη μελέτη των φυτών και των βοτάνων από νεαρή ηλικία. Μετά το τέλος των ιατρικών σπουδών του στην Ταρσό κοντά στο Άρειο της Ασκληπιειάδας Σχολής επιδόθηκε στη έρευνα των φαρμακολογικών ιδιοτήτων πολλών φυτών, ακολουθώντας το ρωμαϊκό στρατό σε διάφορες μεσογειακές χώρες, υπηρετώντας ως γιατρός και έχοντας την ευθύνη περίθαλψης των τραυματιών.
- Το όνομά του Πεδάνιος το απέκτησε, όταν υιοθετήθηκε από Ρωμαίο της οικογένειας των Πεδανίων, για να αποκτήσει δικαιώματα Ρωμαίου πολίτη. Ονομάσθηκε πεδάνιος περισσότερο για να διακρίνεται από τον ποιητή Διοσκουρίδη, αλλά και τον ιστορικό Διοσκουρίδη.
- Γνώριζε τις ιδιότητες του Μανδραγόρα του φαρμακευτικού (*Mandragora officinarum*), τη θεραπευτική αξία και τη χρησιμότητά του για την προνάρκωση και τη νάρκωση, αλλά και τις παρενέργειες τις οποίες μπορεί να προκαλέσει. Είχε, επίσης, παρατηρήσει και περιγράψει το φαινόμενο της αλλεργικής καταπληξίας από τη λήψη φαρμακευτικών ουσιών¹.

Βίος του Διοσκουρίδη

- Ο Διοσκουρίδης κατέγραψε περισσότερες από 1.000 φαρμακευτικές ουσίες, η πλειοψηφία των οποίων προερχόταν από φυτά. Περισσότερες από 120 αντιμετωπίζουν οδοντιατρικά και στοματολογικά προβλήματα. Περιέγραψε επίσης ουσίες που σήμερα είναι γνωστές ως αντισηπτικά, αντιφλεγμονώδη ή αντισυλληπτικά.
- Αντίγραφα του πολύτομου έργου του «Περί ύλης ιατρικής» βρίσκονταν σε διαρκή κυκλοφορία και χρησιμοποιούνταν στην πράξη από την περίοδο της ακμής της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Η πρώτη λατινική έκδοσή του χρονολογείται το 1478, λίγες δεκαετίες μετά την ανακάλυψη της τυπογραφίας.
- Η επίδραση του έργου του εκτείνεται χρονικά τουλάχιστον μέχρι την περίοδο της Αναγέννησης και εν γένει εκτιμάται πως οι μέθοδοι παρατήρησης του Διοσκουρίδη πρόσφεραν ισχυρές βάσεις για την εξέλιξη της φαρμακολογικής επιστήμης.
- Το έργο αυτό μελετάται μέχρι και σήμερα, διότι παρουσιάζει τεράστιο ενδιαφέρον, θεωρούμενο υπό διάφορες απόψεις. Πέρα από την αξία του ως ιατρικό εγχειρίδιο, μεγάλης αξίας θεωρείται ο πλούτος των πληροφοριών που δίνει για τα φυτά και βότανα της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Περί Ύλης Ιατρικής ή Κώδικας της Ιουλιανής Ανικίας

34

3000 Π.Χ. - 999 Μ.Χ.

Διοσκουρίδης της Βιέννης

512 Μ.Χ. • ΜΕΜΒΡΑΝΗ • 37 x 30 εκ. • 982 ΦΥΛΛΑ • ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ Ο ΠΕΔΑΝΙΟΣ

Γνωστό και ως Κώδικας της Ιουλιανής Ανικίας, το βιβλίο Διοσκουρίδης της Βιέννης είναι το παλαιότερο αντίγραφο έργου του Διοσκουρίδη του Πεδανίου που διασώζει με θέμα τις θεραπευτικές ιδιότητες των βοτάνων. Είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα του ελληνισμακάου κόσμου και η πρώτη εκδοχή του δημοσιεύθηκε γύρω στο 70 μ.Χ. Αναλύει με τρόπο εξαντλητικό τις θεραπευτικές ιδιότητες 383 βοτάνων και 200 φυτών. Το αντίγραφο που αναφέρομε εδώ κωλύόρθηκε 450 χρόνια αργότερα στην Κωνσταντινούπολη, που αργότερα έγινε πρωτεύουσα της ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Το έργο αφιερώθηκε στην πράξισσα Ιουλιανή Ανικία, κόρη του αυτοκράτορα Ολύβριου και προπάτσα της εκύλωσης και της Ιατρικής. Το 1569, ο Άγιος Ρωμαίος Αυτοκράτορας Μαξιμιλιανός Β' αγόρασε το χειρόγραφο για την αυτοκρατορική βιβλιοθήκη του στη Βιέννη. Ο συνδυασμός πληροφάριας και εικονογράφησης σε αυτό το χειρόγραφο είναι απαρύμαλος στην πρόωρη βυζαντινή τέχνη. Είναι άγνωστο αν το αρχικό χειρόγραφο του Διοσκουρίδη είχε παράμοια εικονογράφηση, όμως το αντίγραφο της Βιέννης περιέχει 479 πολυτελείς σελίδες. Επίσης, δεν είναι Εκάδαρο αν η εικονογράφηση προέκυψε κατόπιν παρατήρησης της φύσης ή από ήδη υπάρχουσες απεικονίσεις. Το βιβλίο περιέχει τρία ακόμα έργα: μία πραγματεία Ιατρικής που γράφτηκε μάλλον από τον Έλληνα φυσικό του 1ου αιώνα μ.Χ., Ρούφο τον Ερέσιο, την απλουστευμένη εκδοχή μιας πραγματείας του 2ου αιώνα απετική με το δαγκώματα φυτών, που θεωρείται ότι γράφτηκε από τον Νικάνδρο τον Κολοφώνιο, και μία εικονογραφημένη πραγματεία με θέμα το πουλί.

» ΖΩΤΙΑΝΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ Οι νασιρολαστικές σκηνές των φυτών από να βοτάνων τους φαρμακοποιούς γ' αναγνώριώντων εύκολα βότανα να φτιάσουν τα παρασκευάσματά τους. Οι εικόνες σε ολόκληρες σελίδες συνοδεύονται από περιγραφή των ιδιοτήτων κάθε φυτού. Χαρακτηριστική η εικονογράφηση στο φύλλο 174, όπου φαίνονται η ρίζα και το φυτό. Το ελληνικό κείμενο είναι γραμμένο με σφραγγαλλοειδή κεφαλαία γράμματα που εμφανίστηκαν στο Λατινικό και το Ελληνικό τον 3ο αιώνα.

ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ Ο ΠΕΔΑΝΙΟΣ

40-90 Μ.Χ.
Ο Διοσκουρίδης ο Πεδανίος ήταν Έλληνας φυσικός, φαρμακοποιός και βοτανολόγος. Το έργο του *Περί Ύλης Ιατρικής ή Κώδικας της Ιουλιανής Ανικίας* παραμένει η μοναδική επιστημονική πηγή γνώσης για τις αρχαίες ελληνικές και ρωμαϊκές φαρμακείες. Ο Διοσκουρίδης γεννήθηκε στο Ανόζαβο της Κιλικίας. Ελάχιστες πληροφορίες είναι γνωστές για τη ζωή του. Θεωρείται ότι έζησε την Ιατρική στη Ρώμη, στη διάρκεια της βασιλείας του αυτοκράτορα Νέρωνα (37-68 μ.Χ.), και στη συνέχεια εντάχθηκε ως της θεραπευτικές ιδιότητες πολλών φυτών και ορυκτών, τις οποίες αξιοποίησε στη σύνθεση του βασικού έργου του *Περί Ύλης Ιατρικής*. Λέει ότι ο Διοσκουρίδης πέθανε στη σύνθεση του συγκεκριμένου έργου, στο οποίο διέννησε το φυτό σύμφωνα με τις θεραπευτικές και βοτανικές ιδιότητες τους. Αρχικά γράφτηκε στο Ελληνικό και στη συνέχεια μεταφράστηκε στα Λατινικά. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα αξιόλογη κατηγορητή φυσικής ιστορίας που επηρέασε καθοριστικά την αρχαία γνώση.

Περί Ύλης Ιατρικής ή Κώδικας της Ιουλιανής Ανικίας

Εργαλεία ΤΠΕ

- Χρησιμοποιήθηκαν οι εφαρμογές της Ζωγραφικής, επεξεργασίας κειμένου Word και παρουσιάσεων PowerPoint.
- Ομαδοσυνεργατικά (με ομάδες των 2 ατόμων) επεξεργαστήκαμε το παρακάτω υλικό (φωτογραφίες και κείμενα) από τα Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη και το εντάξαμε στο Artsteps.
- Η Διαδικτυακή εφαρμογή Artsteps είναι εργαλείο για περιήγηση, επίσκεψη και δημιουργία εικονικών τρισδιάστατων γκαλερί.
- Η εφαρμογή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξερεύνηση εκθεμάτων που δημοσιεύονται από άλλους.

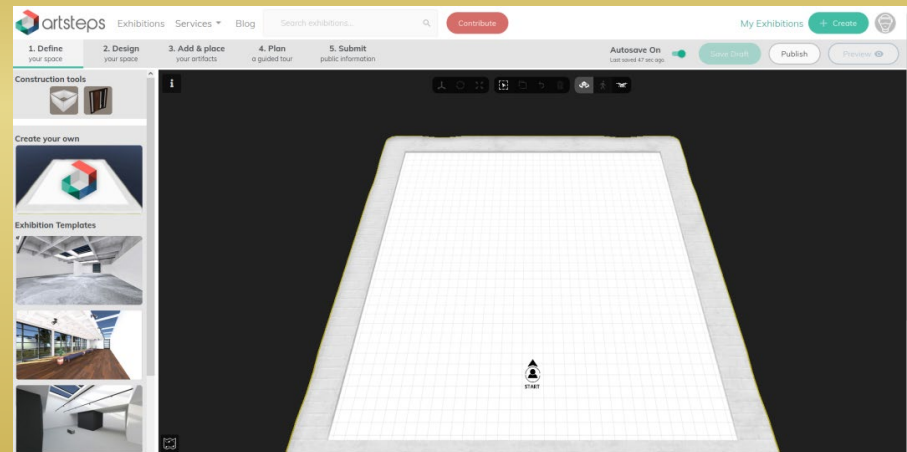
Εγγραφή στο Artsteps

- Είναι εύκολη η χρήση του.
- Γίνεται Sign Up με ή χωρίς λογαριασμό Google.
- Επιβεβαίωση των στοιχείων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Γίνεται Sign in με Email και Password.

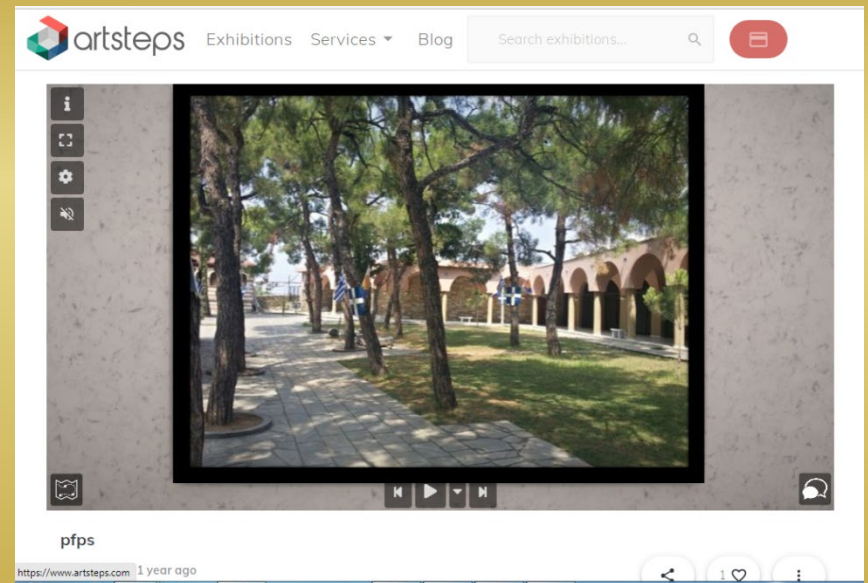
Χρήση του Artsteps

- Make your own VR Exhibitions.
- +Create.
- Define your space(walls & doors).
- Design your space(colors, themes, texture).
- Add & place your artifacts(+Add image, images, text).
- Plan a guided tour(+Add guide points).
- Submit public information
- Edit, Preview
- Publish

Εικονική Περιήγηση Π.Ι.Π.Μ μέσω Artsteps

- Εικονική γνωριμία με την Σταυροπηγιακή Ιερά Μονή Βλατάδων και το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών"
- <https://www.artsteps.com/view/5fe4c7c742c8ee44d340d731>

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Αβουινιά»

- Όταν βρίσκεται στην ανάπτυξη του το φυτό είναι κατάλληλο προς βρώση. Η ρίζα του προκαλεί φούσκωμα. Ο καρπός σε πόσιμη μορφή είναι ευεργετικός σε πολλές σοβαρές παθήσεις. Αναμιγνύεται και σε αντίδοτα.
- Θεραπευτικές ιδιότητες: Αποτελεί ένα από τα βασικότερα συστατικά στην ομοιοπαθητική ιατρική ως **αντισκορβικό για λεμφικές διαταραχές** και ανοσολογικές ανεπάρκειες. Δρα αποτελεσματικά σε δερματικές ασθένειες και κονδυλώματα.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Ακακία»

- Δέντρο της Αιγύπτου.
- Ο καρπός της αποξηραίνεται, εκθλίβεται και έτσι συλλέγεται το εκχύλισμά της.
- Σε χυλό, μαζί με τα φύλλα, αντιμετωπίζονται φλεγμονές του δέρματος, παθήσεις των ματιών, , έρπητες, χιονίστρες και στοματικά έλκη.
- Βοηθά στην εξοφθαλμία, στην αποκατάσταση του έμμηνου κύκλου καθώς και στην πρόπτωση της μήτρας.
- Σκουραίνει το χρώμα των μαλλιών.
- Το κόμμα που προέρχεται από τα αγκάθια της έχει χρήση εμπλαστική και υποβοηθά στην καλύτερη ανταπόκριση άλλων δυνατών φαρμάκων.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Αμυγδαλή πικρά»

- Το αφέψημα της ρίζας της χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό του προσώπου όπως ακριβώς και το κατάπλασμα από τα πικραμύγδαλα.
- Καταπλάσματα με προσθήκη ξυδιού, στο μέτωπο ή στους κροτάφους, βοηθούν στην αντιμετώπιση του πονοκέφαλου ενώ καταπλάσματα με προσθήκη κρασιού βοηθούν στην αϋπνία.
- Η βρώση των πικρών αμυγδάλων έχουν μαλακτική δράση, υπνωτική, διουρητική και βοηθούν την άνοδο των τιμών του αιματοκρίτη.
- Για νεφρολογικά και πνευμονολογικά προβλήματα πίνονται με νερό ή αναμασώμενα σε σκεύασμα από ρητίνη τερεβίνθου. Βοηθά επίσης στην δυσουρία και στην αντιμετώπιση των πετρών των νεφρών. Με συνοδεία μελιού και γάλακτος, σε μορφή αναμασώμενου δισκίου, αποτελεί φάρμακο για τη σωστή λειτουργία του εντέρου.
- Έχει ευεργετικές ιδιότητες για το βήχα και το συκώτι ενώ βοηθά και στην αλωπεκία. Το κόμμα που παράγεται βοηθά τον αιματοκρίτη ενώ επίχρισμα με ξύδι αντιμετωπίζει τα δερματικά εξανθήματα. Θεραπεύει τη σπαστική βρογχίτιδα.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Βούδθαλμον»

- Έχει βλαστό τρυφερό, φύλλα ίσια με τον μάραθο, άνθη λεία, παρόμοια της μηλιάς, σε σχήμα ματιού εξού και το όνομα το οποίο φέρει. Φύεται σε πεδιάδες και γύρω από τις πόλεις. Σε συνδυασμό με κεριό χρησιμοποιείται στην αντιμετώπιση οιδημάτων και σκληρύνσεων του δέρματος.
- Αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση του ίκτερου. Όταν πίνεται μετά από την έξοδο από το λουτρό βοηθά στην απόκτηση ζωηρής όψης.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Γιαλλόψις»

- “Όλος ο θάμνος μαζί με τον κορμό και τα φύλλα μοιάζει με την κνίδη με πιο λεία όμως φύλλα. Τα άνθη του είναι λεπτά και κόκκινα. Φύεται κοντά σε φράκτες, σε δρόμους και οικόπεδα. Φαρμακευτικές ιδιότητες έχουν ο βλαστός, τα φύλλα, ο χυλός τους και ο καρπός.
- Χρησιμοποιείται στην αντιμετώπιση όγκων, καρκινωμάτων, της παρωτίτιδας, και σε ασθένειες των λεμφαδένων. Συνίσταται χρήση δύο φορές την ημέρα χλιαρού καταπλάσματος του φυτού με ξύδι.
- Προστιθέμενο στο αφέψημά του αλάτι παρασκευάζεται κατάπλασμα για την γάγγραινα και τη σηψαιμία.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Ελλέβορος Μέλας»

- Φύλλα σαν του πλάτανου, με κοντό βλαστό και άνθη πορφυρά και ροδοειδή στο σχήμα, οι δε ρίζες του, οι οποίες χρησιμοποιούνται στη φαρμακολογία, είναι λεπτές, μέλαινες και μερικές φορές ξεκινούν από την κεφαλή σαν κρεμμύδι.
- Επίσης αναφέρει ότι φύεται σε τραχείς, κατάξερους και χωματώδεις τόπους.
- Αναφέρει ακόμη ότι φύεται συνήθως στον Παρνασσό, τον Ελικώνα και στα Αντίκυρα.
- Ανακατεύεται με φακές και ζωμούς για να χορηγηθεί ως καθαρτικό και ότι ωφελεί πολύ σε περιπτώσεις επιληπτικών, μελαγχολικών, μανιακών, αρθροπαθών και παραλυτικών.
- Επίσης ότι βοηθά στην αμνηνόρροια και χρησιμοποιείται για εκτρώσεις. Σε δερματικές παθήσεις συνιστά να χρησιμοποιείται ανακατεμένο με ξύδι στην ανακούφιση λειχήνων, λέπρας κ.α
- Το φαρμακευτικό του παρασκεύασμα συντηρείται για πολλά χρόνια.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Κώνειον»

- Ο βλαστός του είναι όμοιος με μάραθο, τα φύλλα του όμοια με του νάρθηκα αλλά στενότερα και βαρύτερα. Χαρακτηρίζεται από αποφύσεις με ταξιανθία σε σχήμα σκιαδίου με υπόλευκα άνθη. Η ρίζα του είναι ρηχή και κοίλη. Χυλίζεται η ταξιανθία πριν ξεραθεί ο σπόρος και αφού πολτοποιηθεί αποξηραίνεται σε έντονη ηλιοφάνεια. Με κρασί χρησιμοποιείται ως κολλύριο. Ως κατάπλασμα είναι ευεργετικό για δερματικές παθήσεις όπως το ερυσιπέλας και οι έρπητες. Η πόα μαζί με την ταξιανθία βοηθά στον ήρεμο ύπνο των διδύμων. Αντιμετωπίζει γυναικολογικά προβλήματα, συνεπικουρεί στην διακοπή της γαλακτόρροιας στη λοχεία, εμποδίζει την ανάπτυξη του στήθους στις έφηβες καθώς και την δίδυμη κύηση. Η καλύτερη ποιότητα βρίσκεται στην Κρήτη και στα Μέγαρα ενώ η χαμηλότερη απαντάται στη Χίο και στην Κιλικία. Επιφέρει σταδιακά το θάνατο
- Τα συμπτώματα που προκαλεί η πόση του είναι θόλωμα, έλλειψη διαύγειας, απώλεια επαφής με το περιβάλλον, πάγωμα των άκρων. Αντίδοτο αποτελεί η πλύση στομάχου και το κλύσμα, το γάλα γαϊδούρας, καθώς και το αψέντι με πιπέρι, κρασί και καστόριο.
- Ως αντίδοτο επίσης χρησιμοποιείται ο συνδυασμός μείγματος απήγανου, δυόσμου και κρασιού, τα δαφνόφυλλα αλλά και το κάρδαμο με συνοδεία στύρακα.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Τιθύμαλος χαρακίας»

- Ο χυμός του αποτελεί τρόπο αντιμετώπισης της κασίδας και των κρεατοελιών.
- Ανήκουν στα δηλητηριώδη για τον άνθρωπο φυτά και οι όποιες θεραπευτικές τους ιδιότητες επάγονται μόνο κάτω από τις οδηγίες έμπειρου βοτανοθεραπευτή.
- Ο τιθύμαλος χαρακίας θεωρείται το αρσενικό του είδους του και έχει αντιασματικές και αντιπυρετικές ιδιότητες.
- Ο μυρτίτης θεωρείται θηλυκός, ονομάζεται και καρυίτης, μοιάζει με μυρσίνη και χρησιμοποιούνται στη φαρμακευτική τόσο η ρίζα του και ο γαλακτερός χυμός του όσο και ο καρπός και τα φύλλα του.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Τραγωπώνων»

- Πόα εδώδιμη με κοντό βλαστό και φύλλα όμοια με τον κρόκο, ρίζα βαθιά και γλυκιά στη γεύση.
- Στην άκρη του κορμού υπάρχει μεγάλος κάλυκας που καταλήγει σε τεράστιο κρεμαστό ανθό εξού και το όνομα που φέρει.

Χειρόγραφα του Διοσκουρίδη «Φοίνιξ ο Αιγύπτιος»

- Πινόμενος με κρασί βοηθά στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της διάρροιας και στην έμμηνο ρύση. Ως κατάπλασμα χρησιμοποιείται στην ανακούφιση των αιμορροΐδων και στα τραύματα.
- Τα χλωρά φύλλα του έχουν στυπτικές ιδιότητες ενώ τα ξερά φύλλα του μασώμενα βοηθούν στις αιμοπτύσεις, στην δυσεντερία και στο στομάχι.
- Οι καρποί του είναι ευεργετικοί για τις αρτηρίες και το κυκλοφοριακό.

Διδακτική Επίσκεψη στο Π.Ι.Π.Μ. στη Μονή Βλατάδων

Διδακτική Επίσκεψη στο Π.Ι.Π.Μ. στη Μονή Βλατάδων

Διδακτική Επίσκεψη στο Π.Ι.Π.Μ. στη Μονή Βλατάδων

Διδακτική Επίσκεψη στο Π.Ι.Π.Μ. στη Μονή Βλατάδων

Διδακτική Επίσκεψη στο Π.Ι.Π.Μ. στη Μονή Βλατάδων

Εικονικό Μουσείο (Virtual Museum) Χειρογράφων Διοσκουρίδη

- <https://www.artsteps.com/view/61ea566a0dd26bf0d5855a4c?currentUser>
- Μέχρι τώρα έχουμε επεξεργαστεί 49 χειρόγραφα του Διοσκουρίδη.
- Το πρόγραμμα μπορεί να συνεχιστεί και να εμπλουτιστεί το εικονικό μουσείο με περισσότερα χειρόγραφα περαιτέρω.

Βιβλιογραφικές Αναφορές & Διαδικτυακές Πηγές

- Τα Βιβλία που άλλαξαν την Ιστορία, Διοσκουρίδης της Βιέννης, Εκδόσεις Πεδίο.
- Περί ύλης ιατρικής - Λόγοι πέντε (Αποσπάσματα), Διοσκουρίδης. Εκδόσεις Ζήτρος.
- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CF%83%CE%BA%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B7%CF%82_%CE%BF_%CE%A0%CE%B5%CE%B4%CE%AC%CE%BD%CE%B9%CE%BF%CF%82, Διοσκουρίδης ο Πεδάνιος, Βικιπαίδεια.
- <http://www.herb.gr/index.php/news/eforbia/>- Κουβάτσος Φίλιππος, Κλινικός Διαιτολόγος- Διατροφολόγος.
- [Συλλογή Φυτών | Βοτανικός Κήπος Ζέλιος Γη \(zeliosgi.gr\)](http://zeliosgi.gr)
- <https://kentromeletisarxaiasthourias.wordpress.com/about/> ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΘΟΥΡΙΑΣ.
- <http://www.pipm.gr/> , ΠΙΠΜ.
- <https://www.artsteps.com/> Artsteps | Make your own VR Exhibitions.

Τέλος

- Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.